

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi străinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci., pe 1/4 an 10 franci. Număr de Duminică 8 franci pe an.

Redacţia,
Tipografia şi Administraţia:
BRAŞOV, PIAŢA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov cu dusul acasă pe an 24 cor., Fără dus acasă pe an 20 cor. pe 1/2 an 10 cor., pe 1/4 an 5 cor. Un număr 10 bani. Inserate: un şir pe 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi învoială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

The Romanians in Hungary.

De câte ori se întrunesc în Europa congrese internaţionale în semnul libertăţii popoarelor, pentru propagarea adevăratei frăţietăţi, Maghiarii, sau mai bine zis corifeii şovinisti cari reprezintă azi pe Maghiari, vin în contradicere şi în coliziune cu principiile exprimate şi profesate acolo. Da, pentru că stările dela noi, create şi susţinute până azi de aristocraţimea feudală, nu corăspund de loc libertăţii şi egalităţii popoarelor din ţările culte şi pentru cari fac propagandă astfel de întruniri internaţionale. Să vezi atunci pe Unguraşii noştri, între cari sunt destui şi perciunaţi, cum se sbat pe la congrese ca peştele pe uscat, cum cearcă prin intrigi şi tot felul de uelutiri să împedecă desvălirea adevărului despre stările din Ungaria. Iar dacă aceasta nu le succede, fac rapoarte false pentru ziarele de acasă, retac adevărul şi reduc însemnătatea respectivelor adunări. Cu alte cuvinte seduc marea public maghiar, care din nefericire ceteşte în măsură de tot mică ziare de altă limbă.

De aci provine curiosul fenomen, că de câte ori se țin astfel de congrese, reprezentanţii Românilor şi ai Maghiarilor se întâlnesc ca contrari, cari se combat unii pe alţii. Şi ideea şi adevărul susţinut de Români iese triumfător, pentru că are baze reale, ceea-ce se vede din faptul, că în lumea mare, în lumea cultă tot mai mult pătrund informaţiile despre starea adevărată a lucrurilor şi tot mai mulţi bărbaţi marcanti ai vieţii publice europene se conving, că în Ungaria nu există libertate şi egalitate de popoare, ci sub masca falsă a liberalismului şi în umbra legilor neexecutate, dăinuieşte cea mai condamnabilă opresiune de rasă.

Toate aceste amintite mai sus, s'au petrecut şi s'au dovedit din nou la congresul internaţional al rasselor, ținut zilele trecute, din 26—30 Iulie c. la Londra.

În memoriul publicat în vederea congresului, de sir John Macdonell profesor de drept în Londra şi prezidentul supremei judecătoriai, cu titlul „Dreptul internaţional şi rasele suljugate” se vorbeşte în şirul popoarelor oprimate din Rusia (Finlandezii), din Turcia (Albanezi, Armeni) etc. şi de Români din Ungaria cu titlul „The Romanians in Hungary”, care chestie era pusă astfel la ordinea zilei în congres.

Îndată ce delegaţii unguri pentru congres au observat aceasta, au sărit ca muşcaţi de şerpe şi au făcut intrigi, ca să zădărnicească vorbirea părintelui Lucaciu, care era să susţină cauza românească în congres. N'au izbutit însă, pentru că intriga a ieşit la iveală şi lumea ştia, că Ungaria e stat poliglot. Astfel i-a succedat părintelui să-şi ție vorbirea, ce am dat-o şi noi şi prin care, în faţa lumii întregi a fixat însemnătatea

elementului românesc în Orientul european. Prin aceasta cauza românească a câştigat în intensitate şi importanţa ei s'a accentuat şi s'a fixat în faţa lumii întregi!

Acesta e câştigul nostru la congresul rasselor. Cauza românească a fost dusă iarăşi cu un pas înainte.

Văzând delegaţii unguri la congres şi corespondenţii perciunaţi, că nu le-a succedat a lua dela ordinea zilei chestiunea română, s'au resemnat, şi-au ciulit urechile şi nu s'a ocupat nici unul, nici baremi indirect, cu adevărurile rostite de părintele Lucaciu.

Dintre toţi Maghiarii prezenţi, singur canonicul Gieswein a ținut un discurs, apărând religiunea, faţă de tema lui Alfred Touillé din Pariz: „Rassa din punct de vedere sociologic”.

Aceasta o confirmă şi corespondentul din Londra al lui „P. Lloyd”, care scrie următoarele în nrul dela 3 Aug. c.:

„Membrii maghiari ai congresului afară de Gieswein, au fost văzuţi puţin şi la discuţii n-au luat parte!”

După aceasta derută, ziaristii perciunaţi s-au folosit de a doua apucătură. Sau n-au scris ziarelor de acasă despre susţinerea cauzei române în congres, sau au amintit abia în treacăt, în câteva şire, pervertite şi aceste, despre cele petrecute în acest punct. Este adecă vechiul nărav: publicul maghiar să nu afle despre „oribilul” fapt, că s'a discutat şi cauza „valahă”. Ar fi venit în contradicere scriind adevărul, căci doar aceste „facilii” ale progresului, ziarele maghiare, sunt cari susţin cu consecvenţă, că în Ungaria nu există chestiune românească.

Dintre ziarele maghiare au luat notiţe „Bud. Hirl.”, „Pesti Hirl.” şi „Pester Lloyd” despre discursul părintelui Lucaciu. Cea dintâiu zice cu perfidie, că părintele Lucaciu n-a rostit nici un discurs la congres, ci s-a mărginit să salute adunarea.

Tot în acest fel îi se scrie şi lui „Pesti Hirl.”

„Ne-a căzut greu, — scrie corespondentul — că compatriotul nostru aduce pe tapet chestiunea română, pe când în registrul membrilor congresului se afla indus şi un reprezentant al României”.

Perciunatul a cărpit aci o minciună, căci el ştia bine, că România n-a avut reprezentanţi la congres.

În fine „P Lloyd” glăsuieşte pe scurt astfel:

„Fostul deputat Dr. V. Lucaciu şi-a luat asupra-şi a prezenta o problemă, aptă de-a înstrăina pe Maghiari, anume a face cunoscută istoria şi cultura poporului român. Dar tema aceasta înstrăinătoare pentru noi (chipu pentru Evreii din Ungaria! — Red.) nu s'a estins asupra politicei militante.”

Atât! Ziaristii maghiari cred, că ascunzând şi pervertind adevărul în faţa publicului lor, vor împedeca pă-

trunderea lui în publicul cult din lumea largă!

Sunt asemenea struţilor, cari în faţa duşmanului îşi ascund capul în nisip...

In cele ce urmează dăm unele informaţii nouă de la congres.

Interview cu d-l Lucaciu.

Un corespondent al ziarului „Seara” comunică următoarele din un interview, ce l-a avut cu părintele Lucaciu:

Cu ocazia congresului internaţional al rasselor, ținut în zilele de 26 până la 30 corent, — am întâlnit pe părintele Dr. Vasile Lucaci, şi într-o îndelungată convorbire am aflat că este o mare greşală a Românilor, că nu cercetează astfel de adunări internaţionale.

Un om ca părintele Lucaci, a fost bine primit în toate cercurile politice şi ale jurnaliştilor şi a reprezentat cu toată demnitatea cauza României, așa că cei care au venit în contact cu părintele Lucaci, cu Lordul Weardale, Emil Arnod, prof. Sergi, de Gubernatis, Tomiss etc. au aflat idei exacte asupra chestiunii naţionale a Românilor.

Iată şi convorbirea, avută cu părintele V. Lucaci:

— Ce impresie v-a făcut, părinte, acest congres?

— Impresia e covârşitoare. Ca scenerie a fost ceva sublim a vedea toate rasele din lume întrunite la un loc.

— Şi ce rezultat aşteptaţi dela acest congres?

— Rezultat imediat în senz politic nu aştept. Rezultatele de natură culturală sunt incalculabile. N-au fost pregătite chestiile psihologice ale rasselor, n-au fost bine precizate postulatele de drept public faţă de viaţa naţionalităţilor. Asemeni a lăsat mult de dorit studiile antropologice şi sociologice din punct de vedere al rasselor.

— Dar cum aţi reuşit cu chestia Românilor la congres?

— Am prezentat-o, după cum se vede din discursul meu, din punct de vedere ştiinţific, etnografic-istoric, arătând chestiile de politică actuală militantă. Am crezut, că e destul cât au afirmat celebrităţi ca Angelo de Gubernatis, Sergi şi E. Arnod, (prezidentul ligei internaţionale pentru pacea şi libertăţile popoarelor), cari au combătut direct falsităţile politice şi tendinţele antihumane şi contrare convieţuirii şi păcii popoarelor reprezentate prin politica şovinistă a contelui Apponyi. Eu m-am îndestulit cu relevarea unităţii culturale a celor 12 milioane Români, cari în toate părţile reprezintă idealul înfrăţirii popoarelor şi se luptă pentru realizarea lui.

— Ce rol au avut Ungurii la acest congres?

— Au cercat să facă ceva boclucuri de natură politică faţă de Români, însă nu le-a succedat. Destul e să fixăm aci, că rassa maghiară a fost reprezentată prin Gieswein, Fesemann, Tzipernowski şi vre-o doi jurnalişti evrei, unicul de nume maghiar a fost Dr. A. Török, dela universitatea din Budapesta.

— Dar ce credeţi asupra aserţiunii presei engleze, că acest congres a avut tendinţe filosemite?

— Cred şi eu, că prea mult teren s'a dat rasei semite, căci prin cinci oratori şi-a dezvoltat vederile. Au atins soarta rasei lor în Rusia, România, Turcia şi alte state.

Cu privire la cele afirmate despre Evreii din România, d-l Al. D. Florescu, a dat desluşiri în cercurile înalte ale congresiştilor şi a atins chestia cu mare fineţe în vorbirea dela banchetul festiv, publicată în broşura, în care se află şi discursul meu la congres.

E de observat, că deşi multe state n-au trimis reprezentanţi oficiali, instituţiile culturale, academiile, universităţile, din toate statele.. afară de România, au fost reprezentate.

Guvernul ungar, aflând de plecarea părintelui Lucaci, a trimis pe contele Banffy care să-i raporteze tot ce se va petrece. El a încercat — după mărturisirea preşedintelui congresului, contele de Weardale — să împedecă pe părintele Lucaci de a vorbi la congres, dar nu a reuşit.

Intriga.

D-l Dr. V. Lucaciu, în o scrisoare adresată „Românului” descrie astfel intriga jidovească şi demascarea ei:

În şedinţa a patra, a doua zi a Congresului, era să urmeze discursul meu, şi am fost pus pe lista oratorilor.

Am aşteptat în linişte, eu, şi prietenii noştri, să-mi vie rândul.

Atmosfera noastră era încărcată, şi din unele şoaapte a transpirat informaţia, că s'au pus la cale intrigi, să nu mi-se dea cuvântul.

Făcând întrebare la birou, am aflat, întru adevăr, că în urma unei intervenţiuni, s'au născut nedumeriri, şi în aceea şedinţă n'am încăput la cuvânt.

Fireşte, s'au făcut îndată demersuri la prezidiul Congresului şi prietenii cauzei noastre, mai ales prezidentul „Ligei internaţionale pentru pacea şi libertatea popoarelor”, au pus vorbă energică, cerând cu toată hotărârea, să se repare greşala şi vătămarea, ce era să se consume prin suprimarea vântului, în cauza neamului românesc.

Am cercat apoi, să aflăm adevărul în aceasta manoperă a şovinismului, care nici acasă nu ne lasă în pace, şi vrea să ne prigonască şi în străinătate.

Iată ce am aflat din isvorul cel mai autentic.

Un patriot maghiar, cu numele Banffy, — nomen est omen, — s'a prezentat la Lordul Weardale, prezidentul congresului, şi i-a spus, că eu, ca un agitator primejdios şi duşman al maghiarismului, voi ataca în mod vehement politica ţării ungureşti, şi prin asta Congresul va fi scos din făgaşul discursurilor calme şi obiective. Pentru înconjurarea, sau evitarea inconvenientelor, ce ar urma, cel mai practic mijloc ar fi, să nu-mi dea cuvântul, cu atât mai vârtos, că eu, ca cetăţean al Ungariei nici nu pot, nu am dreptul, să vorbesc în cauza română, sau mai precis, în chestia poporului românesc fiindcă în Ungaria numai una naţiune există, cea maghiară.

In scurtă vreme s-a spulberat toată intriga. S-a relevat, că chiar Ungaria este un stat poliglot, alcătuit din mai multe popoare, din rase deosebite, și așa e chiar indicat, ca într-un congres al raselor, să se ridice cuvânt din partea acelor rase sau popoare, cari au relațiuni culturale, etnografice, istorice cu popoarele de aceeași rasă, din țările limitrofe.

Clarificându-se astfel chestia, s-a dat de gol toată intriga, și ni-s-au dat satisfacție deplină, prin faptul, că în ședința următoare, chiar în ceasul de mează-zil, când congresul a fost mai numeros, mi-s-a dat cuvântul.

In chestia tricolorului. „Românul” scrie următoarele: D-l deputat Dr. Ștefan C. Pop, la recercarea mai multora, în 1 August s'a prezentat din nou la d-l ministru-președinte, contele Khuen Héderváry, aducându-i la cunoștință abuzurile în chestia tricolorului român, despre cari i-s'a raportat. D-l prim-ministru, a declarat, că din nou a luat cele mai severe dispoziții pentru sistarea acelor abuzuri, asigurându-l pe d-l deputat Dr. Pop, că în viitor nu se vor mai săvârși astfel de abuzuri, ba chiar a pus în vedere pedepsirea acolora, cari nu-i vor observa ordinațiunea, îndrumând antistiiile, că tricolorul român numai atunci poate fi confiscat, când prin acela evident se face demonstrație în contra statului.

D-l deputat Dr. Pop, fiind foarte ocupat, nu poate răspunde deosebit tuturor, cari i-au adus la cunoștință astfel de abuzuri, deci îi roagă să ia la cunoștință răspunsul acesta. Incât pentru viitor, de oare-ce față de două sentințe conglăsuitoare nu are loc apelata, d-l deputat roagă pe cei interesați, ca în asemenea cazuri să înainteze rugare de revizuire, ca astfel cauzele să ajungă la minister.

Mandatul lui Kristóffy verificat.

Comisia pentru verificarea mandatelor de deputați, în ședința sa de alaltă-eri a verificat definitiv mandatul lui Kristóffy din B.-Claba.

Kristóffy, cum a declarat mai înainte, nu va participa decât la toamnă la ședințele camerei.

Obstrucția tehnică din camera ungară pare că a pus pe gânduri pe politicianii maghiari fără deosebire de partide. Dacă e să dăm crezământ știrilor unor ziare maghiare serioase, atunci trebuie să constatăm, că în partidul muncii se observă un proces de purificare cu ținta vădită de a găsi o soluțiune potrivită spre a pune

capăt halului în care a ajuns camera ungară prin obstrucția reformelor militare. Partizanii lui Tisza scad pe zi ce merge și tot mai mare devine numărul celor grupați în jurul miniștrilor Héderváry și Lukacs, cari simt necesitatea unei urgente reforme electorale democratice.

Faptul acesta pare a-l confirma și un circular adresat de ministru Héderváry celor mai însemnate corporațiuni culturale și economice ale țării, în care conducătorii acestor corporațiuni sunt invitați de urgență a comunica ministrului punctul lor de vedere referitor la reforma electorală proiectată.

Externe.

Intorcerea Malisoriilor în patrie. Din Cetinje se telefonează următoarele: După convorbiri îndelungate și stăruințe prietenești din partea autorităților munte-negrene, *Malisoriile au început a se reîntoarce în țara lor.* Autoritățile regale au întâmpinat mari dificultăți în a convinge pe Malisori că pot să aibă încredere în promisiunile Porței.

Sâmbătă după amiază, săteni malisori din Mataguș și din ținutul din Zeta până la Hum au plecat cei dintâi spre Tuzi, însoțiți de caiacianul din Tuzi, care a venit dinadins la Podgorița spre a se înțelege cu autoritățile regale cu privire la reîntorcerea răsvrațiților. La oara 6, caiacianul s'a reîntors la Podgorița, de unde a plecat numai decât cu un alt grup de 500 persoane.

Eri a plecat al treilea grup compus de 800 de persoane și așa mai departe, până când toți Malisoriile se vor reîntoarce la vetrele lor.

Știrea plecării arnăuților a pricinuit cea mai bună impresie în întreaga țară, mai cu seamă pe la graniță, unde populația duce lipsa de mijloace de tot felul spre a întreține oaspeții albanezi.

Chestiunea marocană. Asupra tratativelor dintre cancelarul Kiderlen Waechter și ministru Cambon se anunță următoarele: Cei doi bărbați de stat au discutat până acum asupra punctului, cât va ceda Germania din cererile ei. Din sursă semioficioasă se anunță că s'a ajuns la o înțelegere între cei doi bărbați de stat. Sub aceasta se înțelege că Germania și-a redus pretențiunile. Presa franceză este satisfăcută deocamdată că s'a făcut o apropiere în principiu.

»Vossische Zeitung« află din Paris, că înțelegerea franco-germană nu este altceva decât reînnoirea înțelegerii din Februarie 1909. Prin urmare Germania din punct de vedere politic a renunțat definitiv la Maroc, iar din punct de vedere economic are deplină libertate în Maroc.

„Asociațiunea” în Toplița română.

— Raport special. —

— 2 Aug. n.

(Urmare).

La oarele 11 presidentul despărțământului, Dr. Ioan Harșia, avocat în Reghin, om harnic și însuflețit, prin un discurs foarte frumos și instructiv, între aplauzele tuturor deschide adunarea. De față e întreagă inteligența română din loc, preoți, învățători și alți onorațori precum și câți-va poporeni din loc și jur. Desinteresul poporului țaran din loc, a fost foarte bătător la ochi. Oare nu s'a convenit popor bătut de soarte, ca și tu baremi în oara a 12-a să guști din darul luminei și din învățăturile și sfaturile frățești ale frunțașilor tăi? S'a observat că toplițenii, nu numai, că au rămas de tot în ale culturai, ci sunt și un popor, ce cu îndărătnicie, nu ascultă de sfaturile conducătorilor lor, ne mai având încredere în ei. Și nici nu e mirare, căci trăind în singurătate, de inima comunei — la distanță de zeci de kilometri, oameni ce nici când nu au pășit peste pragul școalei și numai la sărbători mari s'au închinat altarului, — oameni, cari numai la bobotează se întâlnesc cu frunțașii lor, — sunt indiferenți și în nepriceperea lor, văd nu un conducător firesc al lor, în preotul și învățătorul lor, ci un storcător de bani, care trăește de pe pielea lor. Și cine poate aștepta mai mult dela astfel de oameni; căci 7000 suflete susțin o școală cu un învățător! Nu e aceasta împrejurare mai mult decât tristă și mai rușinoasă decât ori-ce faptă în lume. Zi 600 suflete, fără darul luminei, fără învățătură se împărțesc de cultura de care se împărțesc și puii ursului din bârlogul stâncilor!! Nu e aceasta o faptă mai mult decât rușinoasă și întreb pe frunțașii poporului, că nu li-e greu de lume și de Dumnezeu, să lase un popor a-se prăpădi în forma aceasta, crescându-și pruncii mai rău, ca dobitoacele pământului? Pricepu-și astfel de conducători, sfânta lor chemare? Nu! De o mie de ori nu?!!

După frumosul discurs, care cuprindea o îndemnare spre bine și lumină și sbiciuia nepăsarea și liniștea și pretindea muncă desinteresată și neșovăitoare pentru deșteptarea sârmanului popor nepriceput din aceste părți, a urmat raportul despre activitatea comit., din care cu bucurie s-a constatat că comitetul de când își are în frunte pe agiul avocat Harșia, a muncit din greu, ținând 4 ședințe și 7 prelegeri, la cari au contribuit și a avut partea leului harnicul protopop al Reghinului Ariton M. Popa, dimpreună cu mai mulți preoți

și învățători conștiențioși și harnici. S'a înființat și 4 agenturi cu câte o bibliotecă și anume în Idicel, Ibănești, Cașva și Hodac. Deie D-zeu ca să fie într'un ceas bun!

A urmat apoi alegerea comisiei pentru cenzurarea raportului și a socotelilor, alegându-se d-nii: George Maior, Gavril Maior și Ioan Popescu și în comisiunea pentru înscrierea membrilor noi, alegându-se d-nii: Alexandru Nicolescu, Alex. Cristea și Dr. Tit Liviu Tilea, suflute cel mai cald românesc, om de o mare hărnicie și energie și nici când șovăitor — adevăratul Hențu al Săliștenilor.

După aceea a urmat o frumoasă și instructivă prelegere a protopopului Ariton M. Popa, care prin exemplu și învățături prețioase indeamnă poporul la înjghebarea a cât mai multor reuniuni și însoțiri, ce numai dar și bunătate aduc popoarelor. Prelegătorul a fost urmărit cu vie atențiune și răsplătit cu călduroase aplauze, dovadă că tema a fost foarte potrivită și actuală.

(Va urma).

Th. A. Bogdan.

Recomandăm magazinul nostru ca cel mai estin și mai solid; avem toate obiectele de modă pentru dame și domni, pregătim costume în timpul cel mai scurt. Cel mai mare asortiment în *lingerie* și *confețiune*. — Frații Simcy.

ȘTIRI.

— 25 Iulie v.

Profesori noi. „Tel. Rom.” scrie: La seminarul «Andreian» din Sibiu au fost numiți profesori suplimentari următorii domni: Dr. Onisifor Ghibu, Dr. Pavel Roșca, Dr. Silviu Dragomir și Dr. Ioan Felea, tot puteri tinere și bune, dornice de muncă, dela a căror activitate suntem în drept a aștepta mult bine pentru seminarul nostru.

Școala industrială, susținută de Reuniunea femeilor române din Sibiu, între alte lucruri frumoase pregătește și odăjdii, aplicând și la acestea numai motive originale românești. Materialul ce se întrebuințează la pregătirea odăjdiilor e de calitate cea mai bună. Preoții noștri ar face un lucru de laudă, dacă având trebuință de odăjdii, s'ar adresa cu comanda lor către școala amintită (Sibiu Str. Schew's nr. 15). Suntem deplin încredințați, că cu odăjdiiile pregătite de școala industrială, vor fi mulțumiți, fiind și mai frumoase și mai durabile ca cele confecționate de fabricile străine, cari nu se uită decât la câștig. Reuniunea femeilor române din Sibiu, prin confecționarea de ornate bisericesti nu umblă după câștig; scopul ei este a da ocaziune bisericilor noastre, ca să se proveadă cu ornate frumoase și trănice și a introduce pretutindena motivele de artă românească. Fără îndoială un scop nobil, care merită toată

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Depărtare.

Un nebun de băiat se îndrăgise de o stea. De cum amurgul își întindea vâlul său întunecat peste astă lume pământeană, Radu își înălța ochii spre împărăția nemărginită a cerului și 'n necuprinsul lui căuta strălucirea de stea, care-i răpise liniștea sufletului. În tremurarea ei sclipitoare își rătaia privirea sa aprinsă, își uita de sine și toată ființa sa și-o muta în depărtata lume de marmoră, care-și vărsa întreaga sa lumină preste fața lui palidă. Fiecare rază pătrundea în sufletul lui ca o scântee aprinsă, care înfășura într-o flacără vie toată lumea lui de gânduri.

El, care nici-odată nu se gândise, ca să se depărteze din cercul strămt al eului său, el care nu visase o altă lume decât coliba lui plină de sărăcie și de suferințe, rămânea acum pierdut în adorarea acelei lumini de ghiată, care tremura nepăsătoare în înaltul cerului și nopți nesfârșite risipia rătăcind prin painjeniișul de raze albe, cari îi sărutau fruntea aprinsă.

Intr-o seară un nor fără sfârșit plămădit din cine știe ce vârtej de războiri tainute, un nor ca pornit dintr-o întunecată lume de patimi se așeză peste steaua

strălucitoare și-acest nor pierdu în undele sale mistuitoare pe mireasa nebunului băiat și de-atunci Radu alerga ca un eșit din minți pe drumuri neumbrate căutând ceva ce se desprinsese din lumea sa înasași, alergând după sufletul său pierdut. Dar depărtarea dela vierme până la astru era amețitoare. Radu n-avea putere s-o ajungă și alergarea sa nebună îl ucise.

Dintr-o depărtată lume de negură o rază sfoasă străbătea văzduhurile pătrunzând prin meleagurile acestei lumi de lut. Câtăva vreme plutea lucitoare pe aceste tărâmurii și grăbită se retrăgea iarăși alunecând pe după uriașii munți de nori și pierzându-se în lumea de ghiată a stelei dela care pornise. Uneori tainuita rază venea ca o dungă cutropitoare de flacără ca și cum ar fi voit par-că s-aprindă această lume îmbătrânită și să risipească în văzduh acest cuib de patimi, dar când să împlinească porunca stelei, ce-o trimisese în solie, se risipia fără veste împrăștiindu-și energia în mii de scântee neputincioase.

Era prea mare depărtarea, ca răzbu-narea să se poată împlini și lumea, în care steaua își tremura luciul de ghiată, se pierduse prea adânc în negură.

Pe pământ nu mai erau visătorii ochi ai nebunului copil, în care să-și adape strălucirea ei și din adâncul cărora să-și facă oglindă, în care raza ei solitară să cearnă vechiul curcubeu de diamante.

Și steaua tristă tot mai rar își tremura lumina în negura depărtării și tot mai mult se cufunda în adânc, până când raza ei nu s-a mai văzut și luciul ei a rămas plutind în necuprinsul spațiu ca un uriaș ochi de ghiată.

Și pe drumul ce ducea dela acest ochi de ghiată până la pământ, pe care odată străbătuse atâta puvoi de raze, stăpânea împărăția tăcută a morții, întinzându-și maiestatea sa peste univers și scormonind în suflet credința așa de mult lălită, că moartea e împărăția eternă, spre al cărei necuprins grăbește ființa în mod instinctiv ca către ultimul ei ideal.

* * *

Comedia se repetă. În necuprinsul zării se aprinde făclia unei stele, nevăzute până eri. E poate numai zara ei și va veni să-și așeze vremelnicul sălaș în nemărginitul albastru numai peste vr-o mie de ani. Ea-și tremură în zare chipul său de ghiată și departe în negură raza ei își joacă strălucirea în doi ochi visători. Dar acești ochi par mai cumiști, strălucirea lor oprește în drum porunca ei cuceritoare și nici un nor nu turbură luciul lor curat, căci împărăția morții îl înzestrăse pe cel ce le purta ființa — cu alt suflet.

Dar nici depărtarea nu mai era așa de mare. Stea și pământ, mire și mireasă se apropiu încet unul de altul înaintând împreună spre ultima fericire visată și do-

rită de instinctul ființei: eterna împărăție a morții.

Solus.

Aviația în România.

București, Vineri 23 Iulie.

În sfârșit seria zilelor mari de izbândă aviatică a început și la noi. D-nii Vlaicu și Ionescu, prin evoluțiile aparatelor construite de ei, au dovedit seriozitatea încercărilor românești, iar aviatorii militari, locotenentii Capșa și Istrati prin zborurile lor sigure și îndrăznețe ne-au dat impresia unei clipe furate din gloria nețărmurită a minunilor realizate de aviatorii militari francezi.

Eri, des de dimineață, pe la oarele 5, Vlaicu și Ionescu și-au scos aparatele, primul spre a face evoluții îndelungate și urcări în înălțimile văzduhului, cu scopul de a se forma în vederea marelui curse peste Carpați, pe care vrea s-o facă în curând, al doilea spre a pune la încercare motorul și rezistența aparatului. D-l Ionescu nu s-a mai urcat în vre-un aparat, așa că trebuie să-și facă și școala de pilot.

Vlaicu s-a urcat cu vertiginoasă iuteală, de care e capabil aparatul său, a intrat în nori și a dispărut. Aviatorul român s-a strecurat printre nori în toate direcțiunile cu o viteză, care măsurată a dat 92 km. pe oră.

Nr. 1283/911 not.

Publicațiune!

Primăria comunală din comuna Dridif (com. Făgăraș) voiește să exarândeze pe 3 ani crâșma comunală în 31 August. s. n. a. m. la 9 oare, prin care are onoare a invita pe toți doritorii la licitațiunea publică ce să va ținea la cancelaria din sus numita comună.

Prețul de strigare e 700 cor. iar vadiu e de 10%.

Condițiunile să pot vedea în oarele oficioase la cancelaria comunală.

Dridif la 5 Aug. 1911.

1582 1—1 Primăria comunală.

Invățăcel

se caută la Frații Schiel, fabrică de mașini, Brașov, pentru meseriile următoare:

**Lăcătuș de mașini.
Turnător de fer.
Măsar de meri.
Topitor de fer.**

Nr. 1505. 1—3.

Apă de cură și răcoritoare de Borsek

regina apelor minerale cu acid carbonic.

Apă de izvor de Előpatok vindecă cu siguranță boalele de stomac, rărunchi, splină, ficat și fiere.

Isvoru Matild din Bodok cea mai curată și mai prețioasă apă acidă.

Apă sărată de Stolca. Apă de cură specială pentru diabeți.

Deposit principal la firma Theil L. & E. O. comercianți de ape minerale. Telefon 364.

Se caută o bucatăreasă

bună pe timp de 10 zile și anume dela 25 August până la 4 Septembrie st. n.

Informații la administrația Gazetei.

Nr. 1383/911 not.

Publicațiune.

Subscribera primăriei comunale aduce la cunoștință publică cum că localul de birt al comunei Vajdarecsa în care se află 3 odăi de birt 1 prăvălie de coloniale, localul birtașului, 1 sală de dans și localități laterale se va esarânda în 19 august st. n. a. c. pe un interval de 6 (șase) ani cu prețul de strigare 1000 (una mie cor.) dela care sumă 10% se vor depune ca vadiu. Licitațiunea va decurge verbal și să primește și oferte închise înainte de încheierea licitațiunei. Condițiunile speciale se vor vedea în oarele de oficiu în cancelaria notarială dia loc.

Să observă cum că în această comună sunt 3 târguri de țară foarte bine frecventate.

Vaidarécse în 15 iulie 1911

1529. 1—2. Primăria comunală.

Friedrich Reiser.

Strungar de lux, Magazin cu articole de galanterie,

Brașov strada Vămii Nr. 31.

recomandă depositul său bogat asortat cu umbrele, corturi, articole de lux, tot soiul de instrumente musicale, gramophone, plache, cele mai nouă lampe de buzunar. Asortiment bogat de gentulițe moderne de mână pentru dame.

1362 1—30

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. 1911 și până în 1 Oct. st. n. 1911.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 6:36 min. dimîn.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 1.48 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 7:40 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10:05 m. séra.
- V. Tr. accel. p. Arad la órele 6:00 min. dim.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la óra 2:46 m. dim
- II. Trenul mixt la órele 11:05 m. p. m.
- III. Trenul accel. la óra 2:40 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la órele 6:40 séra. (* (care circulă numai la Predeal).
- V. Tren accel. la órele 5:26 min. dimîn. (* până la 15 Noemvrie.)

Dela Brașov la Zărnești (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 9:41 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 3:04 min. p. m.
- III. Tren mixt la óra 10:26 séra.

I. Dela gara Bartolomeiu la Făgăraș:

- II Tren de pers. la óra 4:37 min. dimîn.
- V. Tren la óra 8:51 minute dimineața.*
- III. Tren la óra 1:22 minute p. m. are legătură până la Nagyszeben sos. 8:59 seara).
- IV. Tren la óra 3:27 minute p. m.*
- V. Tren la óra 5:51 minute p. m. Fekete halom.)

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la órele 5:16 m. dim.
- II. Trenul de persoane la óra 7:53 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2:25 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 8:56 min. séra.
- V. Trenul accel. la óra 10:04 seara.

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Tren. de pers. la óra 6:00 min. dimîn (numai dela Predeal).
- II. Trenul accel. la óra 1:30 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu și Cluj).
- III. Trenul pers., la óra 5:10 m. p. m.
- IV. Trenul mixt. la óra 10:6 min. séra.
- V. Trenul accel. la óra 9:44 min. seara.* (* până la 15 Noemvrie.)

Dela Zărnești la Brașov (gar. Bartolomeiu.

- I. Trenul mixt la óra 7:15 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1:22 min. p. m.
- III. Tren mixt la óra 7:14 séra.

Dela Făgăraș la gara Bartolomeiu:

- I. Tren la óra 6:47 min. dimineața.
- II. Tren la óra 10:20 min. a. m.*
- III. Tren la óra 11:55 min. a. m.
- IV. Tren la óra 7— minute p. m.*
- V. Tren la óra 9:32 minute (* dela Feketehalom.)

Mare asortiment de broderii

Broderii miraculos de ieftine 100 perini de divan gata și începute	a	4 cor.
20 perini de in desinate	>	1.40 cor.
100 covoare cu metru gata și începute	>	4—
100 Millieus gata și începute	>	4—
10 Wandschoner 170 cr lung stofă Aida	>	5—

Broderiile cele mai frumoase și mai ieftine se află numai la

Fritz Bolesch

Magazin cu tapiserie, impletituri și mărunțișuri. Str. Vămii 29

Asortiment bogat de lână și tort

Recomandăm cetitorilor ziarului nostru, Magazinul de haine și Confecțiuni de dame

I. ASCHER

Brașov, Strada Inului Nr. 26.

unde pot cumpăra de superioritate constatată **haine** pentru bărbați, băeți și copii, asemenea și pentru dame și fetițe: **Jachete, Costume de dame, Foi, Halaturi, Bluză, Jupoeane** etc.

Comande cu posta se efectuează complet cu **rambursă.**

Când se comandă, notați lățimea peptului, culoarea stofii și cam cu ce preț.

1148,7—100

Pentru ce nu convine se dau banii îndărăt.

„GAZETA TRANSILVANIEI“ cu numărul 10 fileri, se vinde la tutungeria d-lui Dumitru Pop, zaraf str. Hirscher Nr. 4 și la Eremias Nepoții.

Tipografia Mureșanu Brașov

Târgul Inului nr. 30.

Biroul Tipografiei în curte et. I.

Telefon inter. nr. 226.

Aci se efectuează toate comandele.

Acest stabiliment este arangiat din nou cu un bogat asortiment de material, cu cele mai frumoase și mai moderne corpuri de litere, provăzute cu toate mijloacele tehnice tiparului, astfel încât ne-a flăm în plăcută poziție de a putea satisface pe terenul artelor grafice, și celor mai rafinate dorințe. Fără concurență, la nivelul recerut de timpul prezent s'a avântat Tipografia A. Mureșian, prin noaua arangiere. Muncitori experți, puteri de primul rang. De aceea ne este posibil a pregăti urgent și cu acurateță ori ce lucrare cât de extinse, opuri, Istorii, volume, monografii, și tot felul de lucrări cât de complicate la noi se efectuează prompt, cu febrilă iuteală, gust și frumsețe artistică, Prețuri moderate.

Ne rugăm pentru spriginirea binevoitoare prin dese comande.

Toate comandele, scrisorile, mandatele și banii, sunt a se adresa direct la

Direcțiunea Tipografiei A. Mureșian Brașov

IMPRIMATE, CĂRȚI, științifice, didactice și literare. — **STATUTE,** — foi periodice, Prețuiri curente Protocoale tabelarice, tot felul de Invitări la petreceri, logodnă, cununie, în colori și simple, lucrări artistice executate modern. Toate comandele vor fi pun ctual, grabnic efectuate cu prețurile cele mai convenabile.

Atelier de arte grafice stabiliment nou arangiat cu cele mai frumoase litere

LUCRĂRI PENTRU

bănci, Bilanțe, Libele de depuneri executate artistic în toate culorile după dorință. Compturi, adrese Circulare, Scrisori, Firme, DIPLOME, GALANTERII, Bilete de vizită, Logodnă, Cununie, Necroloage. Tot soiul de tabele și anunțe prețuri foarte moderate Cele mai moderne tipări-turi comerciale.

Stabiliment de nou asortat și arangiat cu cele mai bogate garnituri